

تأثیر جنگ تجاری ایالات متحده و چین در ۲۰۲۵م بر تاب آوری اقتصادی و اجتماعی جدید در غرب آسیا

شریفه حسوتون میسور*

مطالعات خارجه و علوم سیاسی، دانشگاه عادی مرکزی چین، ووهان، چین.

مشخصات مقاله	چکیده
مقاله کوتاه موضوع: اقتصاد حوزه موضوعی: ایالات متحده، چین و غرب آسیا تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۵/۰۸ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۵/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۵/۱۹ تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۶/۰۹	تعارض تجاری بین ایالات متحده و چین در سال ۲۰۲۵م فراتر از رقابت اقتصادی صرف است و اختلال‌های در خور توجهی در تجارت جهانی و نظام‌های لجستیکی و مالی پدید می‌آورد. غرب آسیا، به‌لحاظ قطب انرژی و مسیر تجاری راهبردی عقبه دیرین دارد و در حال حاضر با فشارهای شدید موجود در محک تاب‌آوری اجتماعی-اقتصادی در مواجهه با عدم قطعیت ژئوپلیتیکی و اقتصادی است. در این مقاله، تأثیر جنگ تجاری و چگونگی ایجاد تحول ساختاری در منطقه بررسی شده است؛ اینکه کشورها ناگزیرند در بحبوحه قیمت‌های کاملاً بی‌ثبات انرژی، در راهبردهای لجستیکی و زنجیره تأمین بازنگری کنند. افزایش شدید قیمت انرژی چالش‌های مختلفی را شکل می‌کند، اما فرصت‌های چشمگیری نیز در آن نهفته است که به‌طور مستقیم گذار به سمت انرژی‌های تجدیدپذیر، تقویت بخش‌های غیرنفتی و افزایش همکاری‌های بین منطقه‌ای و متکی بر پایداری را تسریع می‌کند. نتیجه‌گیری اصلی این پژوهش این است که بازاندیشی در تاب‌آوری چندبعدی منطقه‌ای مستلزم تقویت است تا بتوان رقابت ژئواقتصادی منطقه‌ای پایدار، زیرساخت‌های فرامرزی، نوآوری اجتماعی-اقتصادی و سیاست‌های تغییر اقلیم را در کنار هم دنبال کرد.
واژگان کلیدی: جنگ تجاری، زنجیره تأمین، قیمت انرژی، محرومیت اقتصادی، مقاومت در غرب آسیا (خاورمیانه).	

ارجاع به این مقاله: میسور ش.ح. (۱۴۰۵). «تأثیر جنگ تجاری ایالات متحده و چین در ۲۰۲۵م بر تاب‌آوری اقتصادی و اجتماعی جدید در غرب آسیا». مطالعات کشورها. ۴(۳): ۵۲۳-۵۳۲. doi: <https://doi.org/10.22059/jcountst.2025.399748.1329>

وبگاه: <https://jcountst.ut.ac.ir> | رایانامه: jcountst@ut.ac.ir
شاپای الکترونیکی: ۹۱۹۳-۲۹۸۰ | ناشر: دانشگاه تهران

۱. مقدمه

افزایش جنگ تعرفه‌ای میان ایالات متحده و چین در سال ۲۰۲۵م، فصل جدیدی را در ساختار ژئوپلیتیک و اقتصاد جهانی گشود. این مناقشه بیش از صرف بحث بر سر اعمال تعرفه‌های واردات است و بیشتر نمادی از مناقشه میان دو اقتصاد بزرگ جهانی است با هدف تسلط راهبردی بر فناوری، تجارت و نفوذ سیاسی جهانی. اعمال تعرفه‌های بسیار بالا و تلافی‌جویانه، آن هم بیش از ۱۰۰ درصد، زنجیره‌های تأمین را تخریب می‌کند و سبب می‌شود در تجارت بین‌الملل و بازارهای مالی نااطمینانی گسترده‌ای شکل گیرد (CNBC Indonesia, 2025).

تأثیر این تنش‌ها بسیار فراتر از دو کشور است. نظام‌های تجاری متکی به هم، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه و منطقه راهبردی و مهم غرب آسیا، تحت فشار زیادی است. اختلال در عرضه انرژی، نوسان‌های قیمت کالاها، و تغییر الگوهای سرمایه‌گذاری اقتصادها و جوامع منطقه را با فشار روبه‌رو می‌کند و کشورهای غرب آسیا مجبور می‌شوند به تنظیم راهبردهای تاب‌آوری خود در جهان بی‌ثبات ژئوپلیتیکی روی آورند (Siddiqui, 2025).

در این راستا، آمادگی و سازگاری غرب آسیا با جنگ تعرفه‌ای موجود اهمیت بسیاری دارد. این منطقه در حال گذار به سمت الگوی اقتصادی پایداری است که به‌طور فزاینده‌ای استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر همسو با تغییرات جهانی در اولویت باشد، از جمله کشورهای عضو بریکس که هدف آن‌ها ترکیب ملاحظات اقتصادی و محیط‌زیستی است.

این مقاله، همسو با تمرکز بر میان‌رشته‌ای بودن مجله مطالعات کشورها است. در این مجله تحلیل‌های دقیقی از چگونگی تأثیر تحول‌های اقتصادی و ژئوپلیتیکی جهانی بر کشورها و مناطق منتشر می‌شود. در شماره‌های اخیر این مجله، برهم‌کنش پیچیده عوامل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی شکل‌دهنده تاب‌آوری در غرب آسیا برجسته شده است. به‌طور مثال، سیفی کار قمی و همکاران (۱۴۰۴) پویایی‌های ژئوپلیتیکی و نهادی مؤثر بر تاب‌آوری اقتصادی تحت فشارهای بین‌المللی را بررسی کرده‌اند. آدمی و رسولی (۱۴۰۴) در بررسی توافقنامه‌های ابراهیم، بینشی را درباره تحول‌های امنیتی منطقه‌ای و پیامدهای آن را در ثبات اجتماعی-سیاسی دنبال کرده‌اند. همچنین، کریمی‌والا و هان (۱۴۰۴) در تحلیل روابط ایران و چین تحت تحریم‌های غرب، چراغی افکنده‌اند بر مشارکت‌های راهبردی اقتصادی و ژئوپلیتیکی که به‌طور حیاتی بر ظرفیت‌های انطباقی منطقه در بحبوحه درگیرهای تجاری

تأثیر می‌گذارد. با ادغام این دیدگاه‌ها، تلاش شده است گامی برداشته شود در مسیر تحلیل‌های جامع کشوری و منطقه‌ای که راهبردهای انطباقی را در بحبوحه چالش‌های ناشی از جنگ تجاری ایالات متحده و چین در سال ۲۰۲۵م بر بافت اقتصادی و اجتماعی غرب آسیا را شکل می‌دهد.

۲. نتایج کلیدی

۱.۲. اختلال در زنجیره تأمین جهانی

اختلال در زنجیره تأمین جهانی یکی از مستقیم‌ترین تأثیرهایی است که منطقه غرب آسیا در جریان جنگ تعرفه‌ای ایالات متحده و چین با آن مواجه خواهد شد. این جنگ در سال ۲۰۲۵م شدیدتر خواهد شد. این منطقه که مدت‌هاست مرکز انتقال انرژی و مسیرهای تجاری است، با فشار شدید تأمین مواد اولیه صنعتی و کالاهای مصرفی تولیدی روبه‌روست (Nugroho, 2025).

بی‌ثباتی ژئوپلیتیکی، به‌ویژه در اطراف تنگه هرمز که مسیر کشتیرانی مهمی برای جلبه‌جایی نفت است، خطر بزرگی را برای عملیات لجستیکی بین‌المللی ایجاد می‌کند. خطر بسته‌شدن، به دلیل تشدید درگیری‌های نظامی، با افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل کشتیرانی و حق بیمه محموله‌ها، بر لجستیک تأثیر مستقیم بر جای می‌گذارد. شرکت‌های کشتیرانی مجبور می‌شوند به مسیرهای طولانی‌تر و پرهزینه‌تری روی آورند، به‌طور مثال، در اطراف جنوب آفریقا (Wright & Dashiell, 2025). عواقب آن، تأخیر در تأمین مواد اولیه تا افزایش هزینه‌های تولید و قیمت محصولات نهایی عرضه‌شده، را شامل می‌شود که بر مصرف‌کنندگان منطقه و به‌دنبال آن در مقیاس وسیع‌تر جهانی فشار وارد خواهد کرد (Slattery & Stewart, 2025).

بااین‌حال، در بخش انرژی - در بخش‌هایی از زنجیره تأمین صنایع شیمیایی، فلزات، الکترونیک و مواد غذایی و حتی در بخش‌های جدیدتر و حساس‌تر - کم‌کم اختلال‌هایی بروز خواهد کرد که ثبات تولید محصول، همچنین دسترسی به بازار مواد غذایی حاصل از آن را در کشورهای منطقه غرب آسیا با تهدید مواجه خواهد کرد. الگوی تولید «درست به‌موقع»^۱ که در بسیاری از کارخانه‌ها و صنایع بزرگ استفاده می‌شود، این صنایع و کارخانه‌ها را به‌شدت مختل خواهد کرد و حتی احتمالاً رکود تورمی پدید خواهد آورد. از منظر اقتصاد قضایی در کشورهای غرب

1. just-in-time

آسیا- که هم‌اینک نیز با مشکلات خاص خود نظیر بیکاری، بی‌ثباتی اجتماعی و ابرتورم دست‌وپنجه نرم می‌کنند- این نوع اختلال رکود تورمی را شدیدتر می‌کند (Wright & Dashiell, 2025).

به‌علاوه، دیگر آثار آن، از جمله تأخیر یا تعطیلی بنادر جبل‌علی و حیفاء، به انباشت کانتینرها و افزایش هزینه‌ها از ۳۰ تا ۵۰ درصد خواهد انجامید. این امر میزان قدرت و نفوذی را به رخ می‌آورد که بخش خصوصی و دولت‌های کشورهای غرب آسیا می‌توانند بر مدیریت و جریان منابع حیاتی برای اقتصاد و آرامش لازم برای پیشبرد امور اجتماعی اعمال کنند (Jenoa, 2025).

با این حال، با توجه به تحلیل مطرح‌شده، درمی‌یابیم که تأثیرات منفی جنگ به‌طور مستقیم و غیرمستقیم به زنجیره‌های تأمین در غرب آسیا آسیب وارد می‌کند و کشورهای منطقه را وادار می‌کند تا رکود را پیش‌بینی و تقویت کنند و با تنوع‌بخشی به منابع، افزایش ذخیره‌سازی یا دوام منابع و سرمایه‌گذاری در الزام‌های جدید منطقه‌ای و سایر طرح‌های نظام مدیریتی برای سازگاری سریع، تاب‌آوری تقاضا را افزایش دهند (Wright & Dashiell, 2025; Jenoa, 2025).

۲.۲. پویایی قیمت انرژی

تنش‌های ژئوپلیتیکی طولانی‌مدت، به‌ویژه تشدید درگیری اسرائیل و ایران، به نوسان‌های شدید قیمت نفت خام منجر شده است. قیمت نفت خام برنت ظرف چند ساعت پس از حمله نظامی به تأسیسات هسته‌ای ایران، بیش از ۱۰ درصد افزایش یافت که نشان‌دهنده واکنش بیش از حد بازار به اختلال‌های احتمالی در عرضه است. تهدید بستن تنگه هرمز، که حدود ۲۵ درصد از نفت جهان از آن عبور می‌کند، به خطر ژئوپلیتیکی افزود و به افزایش بیشتر قیمت نفت خام انجامید (Jessen, 2025).

این تغییرات قیمت انرژی چندوجهی دارد. از یک‌سو، افزایش ناگهانی قیمت‌ها، درآمدهای کشورهای تولیدکننده نفت را افزایش می‌دهد، که به حفظ کسری بودجه لازم برای دوره‌های قیمت پایین نفت کمک می‌کند. از سوی دیگر، افزایش شدید تورم وجود دارد که بر بخش‌های غیرنفتی و گازی فشار می‌آورد و مانع برنامه‌ریزی مالی بلندمدت می‌شود. کشورهایی مانند عربستان سعودی و امارات متحده عربی که بسیار به درآمدهای نفتی متکی هستند، به دلیل تأثیر جنگ‌های تجاری و بحران‌های ژئوپلیتیکی، به‌ویژه در برابر شوک‌های قیمت و تغییرات تقاضا، آسیب‌پذیر شده‌اند.

علاوه بر این، نوسان‌های قیمت انرژی چالش‌هایی را سیاست‌های تنوع‌بخشی اقتصادی در حال اجرا ایجاد می‌کند. وقتی قیمت نفت پایین است، فشار مالی بیشتری وجود دارد؛ وقتی قیمت نفت افزایش می‌یابد، خطر فشارهای تورمی بر اقتصاد وجود دارد که تنش‌های اجتماعی را تحریک می‌کند. این وضعیت بر لزوم تقویت تاب‌آوری اقتصادی تأکید دارد که موجودیتی ژئوپلیتیکی است و از با کاهش وابستگی به نفت و تسریع توسعه بخش‌های اقتصادی جایگزین باثبات‌تر و پایداری‌تر می‌شود (Slattery & Stewart, 2025; Jenoa, 2025). پویایی قیمت انرژی فقط به ارقام بازار مربوط نمی‌شود؛ بلکه تاب‌آوری مالی و اقتصادی کشورهای غرب آسیا را در بحبوحه تشدید آشفته‌گی جهانی محک می‌زند.

۳.۲. تغییر الگوهای سرمایه‌گذاری

تغییر الگوهای سرمایه‌گذاری یکی از محدود مزایای ناشی از جنگ‌های تجاری آشفته و عدم قطعیت ژئوپلیتیکی در غرب آسیا در حال بروز است. این منطقه به‌طور فزاینده‌ای در حال جذب سرمایه‌گذاری در بخش‌های تولید و فناوری است که نشان می‌دهد راهبرد از وابستگی طولانی‌مدت به درآمدهای هیدروکربنی در حال تغییر است (Price Water House Coopers, 2025). با این حال، این فرصت‌ها خطرهایی ذاتی نیز به همراه دارد که به توجه جدی نیاز هست.

امارات متحده عربی، عربستان سعودی و قطر از طریق ابتکارهای شاخصی چون برنامه «در امارات ۲۰۲۵ موفق شوید»^۱ خود را مرکز نوآور منطقه‌ای معرفی کرد. در این برنامه هوش مصنوعی، خودکارسازی فرایندها و تولید پایدار ارکانی اساسی بودند که توأم دنبال می‌شد (MIITE, 2025). این دستورکار نه تنها منعکس‌کننده تنوع اقتصادی است، بلکه تغییری آگاهانه به سمت صنایع پیشرفته با ارزش زیاد و مبتنی بر فناوری و گامی مهم را در جهت رفع آسیب‌پذیری‌های ساختاری آشکار شده به دنبال شوک‌های جهانی اخیر نشان می‌دهد.

افزایش ۵۲ درصدی فعالیت‌های ادغام و اکتساب در بخش‌های تولید و فناوری شورای همکاری خلیج فارس تا سال ۲۰۲۴ معرف گذار سریع صنعت ناشی از اصلاح‌های داخلی و سرمایه بین‌المللی است که به دنبال جای پای در فناوری‌های پاک‌تر و پیشرفته‌تر است (Price Water House Coopers, 2025). شرکت‌ها به‌طور فزاینده‌ای در حال تطبیق خود با رباتیک، وسایل نقلیه الکترونیکی

1. Make it in the Emirates 2025

و فناوری‌های پاک هستند که نشان‌دهندهٔ رنسانس صنعتی همسو با اهداف پایداری جهانی است.

باین‌حال، این جهش دگرگون‌کننده تحت‌الشعاع چالش‌های قلیل‌توجهی است. نوسان‌های ژئوپلیتیکی مداوم تهدید است برای اعتماد سرمایه‌گذاران؛ درعین‌حال، برنامه‌ریزی بلندمدت را به‌طور فزاینده‌ای دشوار می‌کند. درعین‌حال، شکاف‌های در خور توجه در مهارت‌های نیروی کار و چارچوب نظارتی سختگیرانه، تحقق دستاوردهای بالقوه را کند می‌کند (Arab News, 2025). بدون اصلاحات فوری برای ساده‌سازی بوروکراسی، آموزش حرفه‌ای و ایجاد فضای کسب‌وکار - شامل شفافیت، سهولت انجام کسب‌وکار، و چارچوب نظارتی قوی برای حفاظت از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی - اقتصاد با خطرهای بسیار زیادی روبه‌رو خواهد شد که تخصیص منابع به اشتباه صورت خواهد گرفت و نوآوری خفه خواهد شد. علاوه بر این، اگرچه رشد بخش انرژی سبز امیدوارکننده است، در بحبوحهٔ درآمدهای نفتی بی‌ثبات و تنش‌های ژئوپلیتیکی، سؤال‌هایی دربارهٔ توزیع عادلانهٔ مزایا و سرمایه‌گذاری پایدار همچنان باقی است. کشورهای غرب آسیا نه تنها با چالش جذب سرمایه، بلکه با چالش تبدیل آن سرمایه به رشدی انعطاف‌پذیر و فراگیر برای حفاظت منطقه در برابر شوک‌های خارجی در آینده نیز مواجه‌اند. به‌عبارت دیگر، تغییر سرمایه‌گذاری در غرب آسیا در مقطعی بحرانی قرار دارد. این منطقه نویدبخش تحول اقتصادی در ساختاری جدید است، اما با چالش‌های بزرگی روبه‌روست که برای دستیابی به ظرفیت کامل خود، نیازمند اقدام‌های سیاسی یکپارچه و ثبات سیاسی پایدار با همکاری منطقه‌ای منسجم است.

۴.۲. تاب‌آوری اجتماعی - سیاسی

تاب‌آوری اجتماعی-سیاسی در غرب آسیا تحت فشار بی‌سابقهٔ افزایش هزینه‌های زندگی و عدم قطعیت اقتصادی طولانی‌مدت قرار دارد. این منطقه که دهه‌ها با درگیری‌های داخلی و تنش‌های فرامرزی دست‌وپنجه نرم کرده است، اکنون با تورم افسارگسیخته، بیکاری پائین‌آمده، و ذخایر مالی تهی‌شدهٔ دولتی درگیر است که ثبات اجتماعی را تضعیف می‌کند (Wright & Dashiell, 2025).

نرخ تورم در مواد غذایی، انرژی و کالاهای مصرفی به سطوحی رسیده است که قدرت خرید را، به‌ویژه برای جمعیت‌های آسیب‌پذیر، در کشورهایمانند لبنان، مصر، تونس، و یمن با تهدید همراه کرده است (World Bank, 2025).

همگرایی بحران‌های غذایی، فقر و اختلال‌های زنجیره تأمین با درگیری‌های مداوم تشدید شده، میلیون‌ها انسان را با ناامنی غذایی حاد روبه‌رو کرده و نارضایتی اجتماعی را تشدید کرده است که احتمال اعتراض‌های گسترده و بی‌ثباتی سیاسی در این کشورهای را افزایش خواهد داد.

بحران یمن نمونه‌ای بارز از شکاف اجتماعی در داخل این کشور است که نتیجه جنگی طولانی است. اقتصاد یمن در اثر جنگ این کشور با بریتانیا ویران شده است و بیش از ۸۰ درصد جمعیت آن زیر خط فقر هستند. در همین حال، در ایران، آشفتنی اقتصادی دولت به دنبال تحریم‌های بین‌المللی، پیامدهای زیر داشته است: افزایش تورم، کاهش ارزش پول، و افزایش نارضایتی گسترده اجتماعی.

پایداری کشور تحت تأثیر امور داخلی آن است. همچنین، ترکیب بحران اقتصادی به تنش‌های سیاسی و نگرانی‌های فوریت‌دارتر دامن زده است. در مقابل چالش‌های مانع در برابر توسعه پایدار، عدم قطعیت همچنان به خطرهای منطقه‌ای پیرامون کشورهای غرب آسیا و متأثر از جنگ می‌افزاید؛ همچنین، بر کشورهای اطراف تأثیر می‌گذارد و بی‌ثباتی را در نقشه جهان گسترش می‌دهد.

در حالی که در کره جغرافیایی غرب آسیا هنوز به‌طور کامل از خواب بیدار نشده است، اوضاع در نیمکره غربی رو به بهتر شدن است. اگرچه قوانینی برای رعایت وجود دارد و کاهش بدهی با احیای اقتصادهای داخلی برای اقتصاد کشورهای منطقه مطلوب است. با وجود آرمان‌های موجود، این واقعیت که جهان مطالبه‌گر آن است و به تقویت ثبات سیاسی تمایل دارد، با استقبال کامل کشورهای اطراف همراه شده است.

۳. نتیجه‌گیری

جنگ تعرفه‌ای بین ایالات متحده و چین در سال ۲۰۲۵م، چالش‌های جدی برای تاب‌آوری اقتصادی، اجتماعی و سیاسی غرب آسیا ایجاد کرده است. اقتصادهای وابسته به نفت منطقه در برابر تنش‌های اقتصادی آسیب‌پذیر هستند که به نوسان‌های قیمت نفت، بی‌ثباتی بودجه، اختلال‌های گسترده در توزیع کالاهای اساسی و ناآرامی‌های اجتماعی - به دلیل افزایش هزینه‌های زندگی همراه با عدم قطعیت اقتصادی طولانی‌مدت - می‌انجامد. غرب آسیا منطقه‌ای وابسته به انرژی و با آسیب‌پذیری‌های ساختاری حاد مواجه است که با نیاز به راه‌حل‌های تطبیقی، نوآورانه و دوراندیشانه تعریف می‌شود (Siddiqui, 2025).

کشورهای غرب آسیا، در پاسخ به چالش‌های فزاینده جهانی، لازم است به سمت تنوع‌بخشی به اقتصاد حرکت کنند. تمرکز بر بخش‌های تولید، فناوری و انرژی‌های تجدیدپذیر، هم گزینه‌های راهبردی و هم الزام‌های وجودی را برای کاهش وابستگی به نفت و دستیابی به پایداری مالی بلندمدت شامل می‌شود. تنوع‌بخشی بیشتر راه را برای جذب فرصت‌های جدید رشد و دفاع از اقتصادهای منطقه در برابر شوک‌های خارجی هموار می‌کند (Price Water House Coopers, 2025).

تقویت همکاری در منطقه، که قطبی راهبردی برای مدیریت مسائل چالش‌برانگیز ناشی از درگیری‌ها و بی‌ثباتی‌های تجارت بین‌المللی در حال ظهور است، به همان اندازه اهمیت دارد. همکاری در زمینه تدارکات تجاری، لجستیکی و توسعه عمیق‌تر فناوری اطلاعات، انعطاف‌پذیری و رقابت‌پذیری جمعی منطقه را در مذاکرات جهانی در محیط به‌شدت رقابتی افزایش می‌دهد (Mullaney, 2025).

در این تحقیق به‌وضوح بر اهمیت سیاست‌های چندبعدی در پرداختن به تأثیرات تجارت با تعرفه‌های غیراستاندارد تأکید شده است. پرداختن به مسائل مالی، اجتماعی و سیاسی منفک از هم کافی نخواهد بود، بلکه ادغام برای احیای اقتصاد، انسجام اجتماعی و دیپلماسی سیاسی، در کنار هم، تدریجی و پایدار یاری‌رسان در شرایط بحبوحه افزایش عدم قطعیت جهانی عمل خواهد کرد (Turak, 2025).

دست‌آخر، انتظار می‌رود این منطقه از هرگونه شتاب تغییرات جهانی برای استفاده از اقدام‌های نوآورانه تاب‌آوری بهره‌برداری کند. جنگ تعرفه‌ای میان ایالات متحده و چین هم زنگ خطر و هم فرصتی بزرگ برای آزمایش قدرت تحول‌آفرینی منطقه در استفاده از موقعیت خود در جایگاه مرکز اقتصادی و ژئوپلیتیکی منطقه‌ای محور است. موفقیت منطقه در مواجهه با این چالش‌ها، تاب‌آوری و رفاه منطقه غرب آسیا را برای ده‌های آینده تعیین خواهد کرد.

تعارض منافع

این مقاله مشمول هیچ گونه تعارض منافع نیست.

اصول اخلاقی

نویسندگان در انتشار این مقاله، به‌طور کامل از اخلاق نشر، از جمله سرقت ادبی،

سوءرفتار، جعل داده‌ها یا ارسال و انتشار دوگانه پرهیز داشته‌اند؛ منفعت تجاری در این راستا وجود ندارد. این مقاله حاصل تحقیقات خود نویسندگان است و اصالت محتوای آن را اعلام داشته‌اند. تألیف این مقاله به هوش مصنوعی داده نشده است.

دسترسی به داده‌ها

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر درخصوص نحوه تجزیه و تحلیل داده‌ها در این مقاله، با نویسنده مسئول مکاتبه فرمایید.

منابع

- آدمی ع، رسولی ا. (۱۴۰۴). «تأثیر توافق آبراهام بر الگوی دوستی و دشمنی در مجموعه امنیتی غرب آسیا». *مطالعات کشورها*. ۳(۱): ۱۹۷-۲۳۳.
<https://doi.org/10.22059/jcountst.2024.384882.1182>
- سیفی کار قمی م، چیت‌ساز ا، داپنگ ل. (۱۴۰۴). «کارآفرینی بر مدار قدرت: بررسی چندسطحی تعامل‌های سیاسی و نهادی در ایالات متحده». *مطالعات کشورها*. ۳(۳): ۴۴۳-۴۸۱.
<https://doi.org/10.22059/jcountst.2025.392075.1264>
- کریمی‌والا س، هان ژ. (۱۴۰۴). «روابط ایران و چین تحت تحریم‌های غرب: مرور کلی». *مطالعات کشورها*. ۳(۴): ۶۹۳-۶۹۹.
<https://doi.org/10.22059/jcountst.2025.391804.1262>
- ACLED: Armed Conflict Location & Event Data Project. (2025). "Middle East overview: May 2025". May 8. <https://acleddata.com/2025/05/08/middle-east-overview-may-2025/>.
- Adami A, Rasouli E. (2025). "The impact of the Abraham Accords on the pattern of friendship and enmity in the Middle East regional security complex". *Journal of Countries Studies*. 3(1): 197-233.
<https://doi.org/10.22059/jcountst.2024.384882.1182>. [in Persian]
- Arab News. (2025). "Middle East holds highest growth potential for private capital in 2025: Report". July. <https://www.arabnews.com/node/2583253/business-economy>.
- CNBC Indonesia. (2025). "Ini beda efek perang tarif Trump untuk RI, China dan AS". May. <https://www.cnbcindonesia.com/news/20250520075803-4-634524/ini-beda-efek-perang-tarif-trump-untuk-ri-china-dan-as>.
- Gonzalez, D. (2025). "Middle East supply chain disruption 2025: A guide". *Gartner*. June 24. <https://www.gartner.com/en/articles/middle-east-supply-chain-disruption>.
- Jenoa. (2025). "Middle East supply chains: What are the risks?". March 14. <https://jenoa.com/en/insights/middle-east-supply-chains-what-are-the-risks/>.
- Jessen J. (2025). "Iran-Israel: Why oil prices have surged 10%". *Energy Digital*. June 13. <https://energydigital.com/articles/iran-isreal-10-oil-price-surge-hits-global-supply-chains>.
- Karimi Vala S, Han X. (2025). "Iran-China relations under Western sanctions: An overview". *Journal of Countries Studies*. 3(4): 693-699.

- <https://doi.org/10.22059/jcountst.2025.391804.1262>. [in Persian]
- MIITE. (2025). "Make it in the Emirates 2026: Driving industrial growth and innovation". <https://www.miite.ae/>.
- Mullaney M. (2025). "Tariffs & trade war: Market commentary". *Robeco*. April. <https://www.robeco.com/en-int/insights/2025/04/tariffs-trade-war-market-commentary>.
- Nugroho K. (2025). "Dampak Ekonomi Global dari Krisis Timur Tengah: Dari Harga Minyak hingga Inflasi". *Vibiznews.com*. June 25. <https://vibiznews.com/index.php/2025/06/25/dampak-ekonomi-global-dari-krisis-timur-tengah-dari-harga-minyak-hingga-inflasi/>.
- Price Water House Coopers. (2025). "Bold moves: Big bets, bigger growth — 2025 TransAct Middle East (Report)". PwC Middle East. <https://www.pwc.com/m1/en/publications/2025/docs/Transact-2025-MiddleEast.pdf>.
- Seyfekar Qomi M, Chitsaz E, Dapeng L. (2025). "Entrepreneurship on the power axis: A multi-level study of political and institutional interactions in the United States. *Journal of Countries Studies*. 3(3): 443-481. <https://doi.org/10.22059/jcountst.2025.392075.1264>. [in Persian]
- Siddiqui S. (2025). "How a US-China trade war could impact the Middle East". *The New Arab*. <https://www.newarab.com/analysis/how-us-china-trade-war-could-impact-middle-east>. (Retrieved July 26, 2025)
- Slattery G, Stewart P. (2025). "Exclusive: Iran made preparations to mine Strait of Hormuz, U.S. sources say". *Reuters*. <https://www.reuters.com/world/middle-east/iran-made-preparations-mine-strait-hormuz-us-sources-say-2025-07-01/>.
- Tahun KT. (2025). "Masa depan ekonomi Indonesia di tengah perang dagang dan konflik Timur Tengah". *INDEF: Institute for Development of Economics and Finance*. <https://indef.or.id/publikasi/ktt-indef-2025/>. (Retrieved July 26, 2025)
- Turak N. (2025). "Oil, dollars, and debt: How safe is the Middle East from the global trade war?". *CNBC*. March 14. <https://www.cnbc.com/2025/03/14/oil-dollars-and-debt-how-safe-is-the-middle-east-from-the-global-trade-war-.html>.
- World Bank. (2025). "Impacts of the conflict in the Middle East on the Palestinian economy (World Bank Economic Monitoring Report)". Washington, DC. <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/0f21311c2ebb0df4bf9b493a8034997c-0280012025/original/82687546-6fc3-46fa-80ba-5ce29d2148bc.pdf>.
- Wright R, Dashiell P. (2025). "Economic challenges the Middle East in 2025". *Wilson Center*. <https://www.wilsoncenter.org/article/economic-challenges-middle-east-2025#:~:text=The%20Middle%20East%20faces%20deep,by%20conflict%20and%20poor%20governance>.